REJESTR DOTYCZY:

HUBERMAN Bronisław

s/c Jakuba, prawnika i Aleksandry

z d. Goldmanow

* 19 grudn. 1882 w Częstochowie

kraj: POLSKA

-+ 15 czerw. 1947 w Corsier k. Vevey

kraj: SZWAJCARIA

pochowany:

nr grobu:

Nr rejestracyjny

6 / 47

Nota zamieszczona:
w tomie .....
czesci .....

Indeks

MUZYCY/skrzypek-wirtuoz/

Copyright: 1970
B.O. Jeżewski

Źródła i bibliografia c.d.

znak rozpoznawczy

Uwagi:

Nota:

Przypisy:

- oż. Elzą Galafres, syn w Kanadzie

Źródła i bibliografia:	znak rozpoznawczy
* WEP-Panu t. IV s. 761 - nota biograficzna	1o9/IV.761/
* Pol.Słownik Biograf. t. X, s. 77	119/X.77/
* Dziennik Polski 18.6.47 - wzmianka o smierci	18/18.VI.47/

BRONISŁAW HUBERMAN

języki: polski angielski

Skrzypek, urodzony 19 grudnia 1882 w Częstochowie, zmarł 16 czerwca 1947 w Corsier-sur-Vevey (Szwajcaria).

Pierwsze lekcje gry na skrzypcach pobierał u Mieczysława Michałowicza, Maurycego Rosena oraz Izydora Lotto. Publicznie wystąpił po raz pierwszy mając 7 lat, wykonując 7. KONCERT SKRZYPCOWY Pierre'a Rode'a z towarzyszeniem orkiestry Warszawskiego Instytutu Muzycznego. W 1892 wraz z rodzicami wyjechał do Berlina. Tam został przedstawiony Józsefowi Joachimowi, który po przesłuchaniu młodego skrzypka przyjął go do swojej klasy. Nad doskonaleniem techniki gry pracował z jego asystentem Carlem Markeesem. Po 8 miesiącach Huberman zrezygnował z tej współpracy i opuścił Berlin. W 1893 wystąpił w niemieckich miastach, brał dodatkowe lekcje u Hugo Heermanna we Frankfurcie nad Menem, a także koncertował w Wiedniu, Amsterdamie, Brukseli i Paryżu. Tu pobierał lekcje u Martina Marsicka, a w maju 1894 udał się do Londynu, gdzie m.in. wystąpił na koncercie wraz z Natalią Janotha, Józefem Śliwińskim i Józefem Hofmanem. W tym czasie otrzymał w darze od Jana hrabiego Zamoyskiego skrzypce Stradivariusa z 1773. Zamoyski przez pewien czas opiekował się Hubermanem, organizując mu koncerty w Marienbadzie i we Lwowie. Pod koniec 1894 grał w Berlinie, w styczniu 1895 wziął w Wiedniu udział w pożegnalnym koncercie Adeliny Patti. Rok później, również w Wiedniu, wykonał KONCERT SKRZYPCOWY D-DUR Johannesa Brahmsa w obecności kompozytora, który przyjął interpretację niespełna 14-letniego artysty z zachwytem. Po serii koncertów w Austrii, Niemczech, Francji i Rumunii w 1897 wyjechał na pierwsze tournée po Stanach Zjednoczonych. W grudniu tego samego roku udał się w podróż artystyczną do Rosji. W 1902 dał w Monachium cykl koncertów, podczas których w ciągu 6 wieczorów wykonał 18 koncertów skrzypcowych. W maju 1903 zagrał w Genui na skrzypcach należących kiedyś do Niccolò Paganiniego. W grudniu, w dniu swoich 21-szych urodzin, został odznaczony przez Wielkiego Księcia Weimaru i Eisenach Medalem Sztuki i Nauki. W następnych latach koncertował we wszystkich ośrodkach muzycznych Europy, wielokrotnie w Polsce, wszędzie entuzjastycznie przyjmowany przez publiczność. Przez pewien czas poświęcił się również pracy teoretycznej, czego efektem był wydany w Wiedniu w 1912 zbiór wykładów pod tytułem "Aus der Werkstatt des Virtuosen" ("Z warsztatu wirtuoza", Katowice 1964). W latach I wojny światowej Bronisław Huberman przebywał w Berlinie, gdzie mieszkał na stałe, ale parokrotnie koncertował w Warszawie i Łodzi, m.in. wiosną 1918 wystąpił razem z Eugenem d'Albertem. Nowe nasilenie podróży artystycznych Hubermana przypada na lata 20-ste - wystąpił wówczas we Francji, Włoszech, Austrii, Niemczech, Hiszpanii, Holandii, Czechach, Skandynawii, Polsce, a także w Ameryce Południowej (w Brazylii, Argentynie i Urugwaju). Wzrosło w tym czasie jego zainteresowanie muzyką kameralną. Wraz z Ignacym Friedmanem i Pablo Casalsem stworzył trio, które w 1927 stanowiło rewelację sezonu (m.in. wykonali komplet triów Beethovena w ramach obchodów 100-lecia śmierci kompozytora). W 1929 wyjechał po raz pierwszy do Palestyny. W latach 20-tych poświęcił się także pracy pedagogicznej, udzielając prywatnych lekcji (krótko uczyła się u niego Irena Dubiska).

Oprócz działalności koncertowej Huberman podjął też działalność polityczną, interesował się zwłaszcza ideą Paneuropy. Swoje polityczne rozważania zawarł w wydanej w Berlinie w 1932 książce "Vaterland Europa". Pod koniec 1932, na skutek antysemickiej polityki nazistów, opuścił Berlin i przeniósł się do Wiednia. Tu w 1933 uczestniczył w obchodach 100 rocznicy urodzin Johannesa Brahmsa, podczas których wykonał wraz z Arthurem Schnablem, Pablo Casalsem i Paulem Hindemithem tria i kwartety fortepianowe kompozytora. W lipcu 1933 odrzucił zaproszenie Wilhelma Furtwänglera do udziału w koncertach z BERLINER PHILHARMONIKER. Od 1934 do 1936 prowadził mistrzowską klasę skrzypiec w Akademie für Musik und Darstellende Kunst w Wiedniu. Równocześnie nadal koncertował - w Austrii, Czechosłowacji, na Węgrzech, w Polsce, Anglii, Szwajcarii, Holandii, we

Włoszech i Stanach Zjednoczonych. W marcu 1936 w "Manchester Guardian" ukazał się jego "Otwarty list do intelektualistów niemieckich". W tym czasie wyjeżdżał także wielokrotnie do Tel Awiwu, aby zorganizować tam orkiestrę. Jego starania i trudy zostały uwieńczone sukcesem - 26 grudnia 1936 odbył się pierwszy koncert PALESTYŃSKIEJ ORKIESTRY SYMFONICZNEJ pod dyrekcją Artura Toscaniniego. Zespół składał się z muzyków żydowskiego pochodzenia, którzy prześladowani przez reżim hitlerowski musieli opuścić Niemcy. W 1937 Huberman odbył podróż artystyczną do Stanów Zjednoczonych, Australii i Indii Zachodnich. W drodze powrotnej, w październiku 1937 na Sumatrze był uczestnikiem katastrofy lotniczej, w wyniku której doznał kontuzji obu rąk. W 1938 zamieszkał w szwajcarskiej miejscowości Corsier-sur-Vevey. Intensywna rehabilitacja doprowadziła do ponownego podjęcia przez Hubermana działalności koncertowej w grudniu 1938. Po wybuchu II wojny światowej zaangażował się w działania na rzecz polskich uciekinierów, którzy opuścili Polskę i błąkali się po Europie. W kwietniu 1940 wyjechał na koncerty do Johanesburga. Działania wojenne uniemożliwiły mu powrót do Szwajcarii, więc udał się do Stanów Zjednoczonych. W maju 1944 w Nowym Jorku wziął udział w koncercie muzyki polskiej, podczas którego wykonał 1. KONCERT SKRZYPCOWY Karola Szymanowskiego pod dyrekcją Grzegorza Fitelberga. Do Szwajcarii wrócił w 1945. W 1946 odbył tournée po Europie, Egipcie i Palestynie. W maju tego samego roku Huberman złamał nogę, a źle zrośniętą kość łamano dwukrotnie. Te przejścia bardzo nadszarpnęły jego zdrowie. Ostatni okres życia spędził w swojej willi w Corsier-sur-Vevey.

Sukcesy artystyczne Hubermana, postawa oraz działalność społeczna wielokrotnie były nagradzane. Został Honorowym Członkiem Towarzystwa Przyjaciół Muzyki miasta Wiedeń, otrzymał Order Króla Leopolda, Order Legii Honorowej, Order Polonia Restituta. Żydowski Instytut Religii w Nowym Jorku nadał mu tytuł doktora honoris causa.

Od 1997 roku co dwa lata w Filharmonii Częstochowskiej odbywa się FESTIWAL WIOLINISTYCZNY IM. BRONISŁAWA HUBERMANA.